

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Sołectwo Kosobudy

GMINA Brusy
POWIAT Chojnicki
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Kwiecień 2016r.

I. WSTĘP:

Polska, jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do wprowadzenia zasad i regulacji Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Przepisy prawne dotyczące WPR są jednym z największych dorobków prawnych Wspólnoty i ustalają one między innymi, zasady i zakres pomocy finansowej na rzecz obszarów wiejskich. Jednym z narzędzi realizujących ten cel jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program realizowany był w latach 2007-2013 na terenie całego kraju. Podstawą realizacji założeń strategicznych Programu, były działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach czterech osi priorytetowych. Wszystkie te działania były współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków krajowych przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej. Działania mające na celu poprawę jakości życia na wsi określono w PROW między innymi w ramach: **Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (Działanie Odnowa i rozwój wsi).**

Z kolei celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Elementem wsparcia rozwoju lokalnego będzie realizacja działania Podstawowe usługi i odnowa na obszarach wiejskich. W zakresie działania uwzględniono zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego, kształtowanie przestrzeni publicznej i projekty dotyczące obiektów pełniących funkcje kulturalne. Ponadto wsparcie rozwoju infrastruktury (drogi lokalne, gospodarka wodno-ściekowa) przyczyni się zarówno do poprawy warunków życia i rozwoju gospodarczego, jak i do ochrony środowiska (ograniczenie zanieczyszczeń wód).

Opracowanie tego dokumentu wymagało ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem miejskim oraz spójności planów. Dokument Plan Odnowy Miejscowości Sołectwo Kosobudy ma zatem służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

II. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA KOSOBUDY:

Sołectwo Kosobudy położone jest na południu województwa pomorskiego, w centralnej części gminy Brusy. W skład sołectwa wchodzi wieś Kosobudy i jej wybudowania. Teren sołectwa zamieszkuje łącznie 779 stałych mieszkańców: 540 osób na terenie wsi oraz 239 na terenie wybudowań (według stanu na dzień 31.12.2015r.). Powierzchnia sołectwa wynosi około 1935.9955 ha.

Na terenie sołectwa dominują grunty rolne i lasy. Grunty rolne są stosunkowo dobrej jakości (głównie IV i V klasa) i stanowią podstawę do rozwoju produkcji rolniczej. Głównym źródłem utrzymania jest produkcja rolnicza oraz rozwijające się rzemiosło. Spora część mieszkańców znajduje zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, głównie w Brusach, Czersku i Chojnicach.

Przez teren sołectwa przepływa rzeka Niechwaszcz. W jej dolinie dominuje krajobraz łąk. Przez wieś przebiega szlak turystyczny im. Juliana Rydzkowskiego.

Wieś Kosobudy charakteryzuje typowa wiejska zabudowa. Na tle całej wsi wyróżnia się zabytkowy, murowany kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa zbudowany w 1871 roku. Na terenie wsi znajdują się Szkoła Podstawowa, świetlica wiejska oraz remiza OSP. Sołectwo w znacznej swej części wyposażone jest w infrastrukturę techniczną, wodociągową i kanalizacyjną. Przebiegająca przez Kosobudy droga powiatowa Brusy – Czersk stanowi główne połączenie komunikacyjne.

HISTORIA MIEJSCOWOŚCI KOSOBUDY

Terytorium Kosobud i okoliczne miejscowości - posiadają ślady wczesnego zasiedlenia i bytowania ludności. Najstarsze ślady życia człowieka spotykamy tu z epoki kamienia, brązu i żelaza. W okresie neolitu pojawia się tu ludność pochodzenia śródziemnomorskiego - najczęściej trudniąca się łowiectwem oraz osadnicy znad Dunaju - przynoszący ze sobą znajomość uprawy roli, hodowli zwierząt domowych, wyrobu garncarstwa oraz umiejętność wyrabiania ozdób z bursztynu i brązu. Dowodem na wczesne zasiedlanie tych ziem może być przypadkowo odkryte, w 1959 roku, cmentarzysko grobów skrzynkowych na polu pana Jana Lewińskiego.

Po raz pierwszy w dokumentach Kosobudy pojawiły się w 1324 roku. Wówczas Dietrich von Lichtenstein - komtur tucholski i świecki zamienił tę osadę, która należała do Ziemi Zaborskiej z niejakim Mikołajem na wieś Damianowo i Dąbrowę. Od 1309 roku na blisko 160 lat wieś stała się własnością zakonu krzyżackiego z własnym wójtostwem, które rządziło częścią Ziemi Zaborskiej w imieniu Krzyżaków, zaś przywileje na prawie chełmińskim Kosobudy otrzymały w 1390 roku. Wieś Kosobudy ma charakter typu "owalnicy", z tym, że pomiędzy równoległymi dwoma drogami są zabudowania. Obecnie w wyniku dobudowy osiedli powstało szereg dodatkowych ulic i uliczek.

Wracając do lat zamierchłych należy przypomnieć okres uwolnienia od Krzyżaków, który przyniosła nam wojna trzynastoletnia zakończona drugim pokojem toruńskim. Od tego wydarzenia Kosobudy ponownie weszły w skład nowo utworzonego województwa pomorskiego i stanowiły własność królewskich starostw, zwłaszcza tucholskiego i świeckiego.

Długotrwałe walki z Krzyżakami, przemarsze obcych wojsk, kontrybucje, nękające epidemie, a także niewłaściwa gospodarka starostów i szlachty oraz wyniszczający "potop szwedzki" niweczył osiągnięty rozwój gospodarczy z końca XV i początku XVI wieku. Zapaść i ruina gospodarcza spowodowana tymi okolicznościami trwała aż do końca Rzeczypospolitej Szlacheckiej.

2 września 1659 roku w lesie za wsią Kosobudy niedaleko Brody miało miejsce wielkie starcie z najeźdźcą szwedzkim. Hetman Czarniecki dowodzący wojskami Rzeczypospolitej zaskoczył śpiących Szwedów. Stacjonujące pod Kosobudami siły zbrojne Szwecji zostały wycięte przez polski oręż. Wiele lat później, podczas II wojny światowej w trakcie przygotowywania nasypu pod przyszłą trasę Berlin - Królewiec, przypadkiem natrafiono w miejscu bitwy na około 200 szkieletów ludzkich. Skrupulatność nakazała władzom niemieckim przesłać znaleziska do Berlina w celu sprawdzenia, z jakiego okresu pochodzą. Podejrzenia Niemców, że kości są pozostałościami z czasów I wojny światowej okazały się błędne. Odnaleziono bowiem szkielety żołnierzy szwedzkich z początku II połowy XVII wieku. Legenda głosi, że walka pomiędzy wojskami była szczególnie krwawa. Ziemia w tym miejscu była tak bardzo przesiąknięta krwią, że zmieniła barwę na czerwonawą. Parafianie z Kosobud pod przewodnictwem miejscowych duszpasterzy ks. kanonika Bolesława Śledzia i proboszcza parafii ks. Mirosława Romanowskiego oraz Rady Parafialnej upamiętnili, w 1998 roku, miejsce zwycięskiej bitwy postawieniem krzyża przydrożnego w tzw. "korzenicy", po lewej stronie drogi z Kosobud do Brody.

W wyniku I rozbioru Polski Kosobudy przeszły wraz z całym Pomorzem pod zabór pruski, by dopiero po 148 latach w styczniu 1920 roku uzyskać po raz kolejny niepodległość i "wejść" w skład ówczesnego województwa pomorskiego oraz utworzonego powiatu chojnickiego - ze Stanisławem Sikorskim jako starostą.

Wrzesień 1939 roku zapisał się najbardziej krwawymi walkami tzw. "bitwy granicznej" i terrorku hitlerowskiego. Zgrupowane oddziały armii "Pomorze" m.in. Pomorska Brygada Kawalerii, 9 i 27 Dywizja Piechoty, Batalion Obrony Narodowej i inne jednostki WP odegrały ważną rolę przyjmując na siebie w okresie "bitwy granicznej" ciężar obrony kraju przed wojskami hitlerowskimi i stoczyły bohaterkie bitwy między innymi pod Krojantami koło Chojnic, Świekatowie itp.

Kosobudy zostały zajęte przez Niemcy hitlerowskie już 4 września 1939 roku, a do granicy niemieckiej w prostej linii było około 29 km. W czasie okupacji wywieziono do obozów i przymusowych prac dla Niemców 15 gospodarzy wraz z rodzinami, a na ich miejsce sprowadzono Niemców lub osadników z Bałkanów. Wielu mieszkańców zostało zamordowanych przez oprawców hitlerowskich. Rozstrzeliwano Polaków często za to, że byli Polakami lub działaczami politycznymi, członkami Związku Zachodniego, harcerzami oraz nauczycielami, urzędnikami i księżmi, np. ks. Piechowski. Wielu odważnych młodych mężczyzn, gotowych bronić polskości i honoru - wyczuwając, że grozi im aresztowanie przez hitlerowców, aby przetrwać podjęło nierówną walkę partyzancką tworząc pierwsze załóżki organizacji konspiracyjnych, jak: Organizacja Wojskowa Młodzieży Kaszubskiej, grupy: Grunwald i Rola, a później Tajną Organizację Wojskową "Gryf Pomorski".

Po II wojnie światowej Kosobudy i okolica weszły w skład województwa pomorskiego z powiatowym miastem Chojnice i przynależnością do gminy w Brusach. W dniu 5 grudnia 1954 roku w wyniku reorganizacji podziału administracyjnego kraju w Kosobudach powstała Gromadzka Rada Narodowa, w skład której wchodziły: Kinice, Kosobudy, Małe Glišno, Huta, Rudziny, Chłopowy, Broda i Młynek. W 1962 roku, w wyniku komasowania gromadzkich rad, miejscową radę rozwiązano, a należące do niej miejscowości przydzielono do Gromadzkiej Rady Narodowej Brusy Północ.

Ważną inwestycją w 1962 roku dla Kosobud była budowa Wiejskiej Świątlicy z garażem dla Ochotniczej Straży Pożarnej.

Wspaniałym obiektem - królującym nad okolicą jest piękny zbudowany w stylu neogotyckim kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa. Wzniesiono go w 1871 roku na potrzeby samodzielnej parafii ewangelicko - augsburskiej. W świątyni znajdują się późno barokowe organy z 1800 roku pochodzące z Kościoła Najświętszej Marii Panny z Wiednia.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO:

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Walory krajobrazu

Są o znaczeniu średnim:

- typowy krajobraz z udziałem pól i lasów.

Walory przyrodnicze

Są o znaczeniu średnim:

- ukształtowanie terenu i lasy tworzą specyficzny mikroklimat.

Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)

Są o znaczeniu małym:

- rzeka Niechwaszcz (znaczenie dla rolnictwa).

Gleby

Są o znaczeniu średnim:

- głównie grunty IV i V klasy.

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

Są o znaczeniu dużym:

- Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- pastorówka, która figuruje w rejestrze zabytków,
- cmentarz.

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

- teren miejscowości w niewielkiej części objęty jest planami miejscowymi oraz decyzjami o warunkach zabudowy.

Zespoły artystyczne

- brak.

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE

Miejsca, osoby i przedmioty kultu

- przydrożne krzyże i figury tzw. „Boże Męki”,
- pomnik św. Jana Nepomucena z 1925 roku.

Święta, odpusty, pielgrzymki

- pielgrzymka na Kalwarie Wielewskiej,
- odpust parafialny.

Tradycje, obrzędy, gwara

Są o znaczeniu średnim:

- kultywowanie tradycji religijnych,
- język kaszubski, który przetrwał w domach a teraz nauczany jest w miejscowej szkole.

Legendy, podania i fakty historyczne

- brak

Ważne postacie historyczne

- brak

Specyficzne nazwy

- brak

OBIEKTY I TERENY

Działki pod zabudowę mieszkaniową i pod obiekty gospodarcze wsi

- Możliwość budowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Place i miejsca publicznych spotkań (miejsca spotkań i rekreacji)

- świetlica wiejska,
- boisko sportowe.

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Specyficzne produkty rolne, hodowle, uprawy polowe

- brak

Znane firmy usługowe i produkcyjne:

- Zakład Mechaniki Pojazdowej Piotr Ciemiński

Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne

- brak

ATRAKCJE TURYSTYCZNE NA TERENIE GMINY BRUSY

- Widno – pieczenie chleba,
- Brusy – Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Kaszubskie Spotkania z Folklorem Świata”,
- Leśno – Festyn Archeologiczny,
- Kamienne Kręgi i Kurhany w Leśnie,
- zabytkowy kościół w Leśnie p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z XVII wieku,
- zabytkowy kościół w Brusach p.w. Wszystkich Świętych, zbudowany w latach 1876-1879 w stylu neoromańskim,
- w Brusach Jagliach znajduje się Chata Kaszubska.

ZABYTKOWE OBIEKTY ARCHITEKTONICZNE

Zabytkowe zespoły architektoniczne

- brak

Zbytki techniki – pozostałości dawnych linii kolejowych

- brak

Urządzenia wodne

- system nawodnień użytków zielonych.

Miejsca pamięci

- pomnik ofiar zbrodni hitlerowskich w latach 1939-1945

Stanowiska archeologiczne:

- brak

Ruch tranzytowy:

Drogi dojazdowe – krajowe

- brak

Drogi dojazdowe – wojewódzkie

- brak

Drogi dojazdowe - powiatowe

- Nr 2610G - Brusy-Kosobudy-Czersk

Przyjezdni i sezonowi

- turyści przebywający w okresie wakacyjnym.

INSTYTUCJE

Placówki opieki społecznej, medycznej

- Brak

Szkoły

- Szkoła Podstawowa im. Księdza Kanonika Bolesława Śledzia w Kosobudach

Domy kultury

- Świetlica wiejska w Kosobudach

LUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE

- Stowarzyszenie Kosobudy
- Ochotnicza Straż Pożarna Kosobudy
- Zrzeszenie Wodno-Łąkowe
- Klub Sportowy
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Kółko Rolnicze

IV. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SOŁECTWA KOSOBUDY:

Przyjęto, że racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego i właściwe zagospodarowanie przestrzenne sołectwa warunkuje możliwość realizacji wszystkich funkcji (rolniczej i rzemieślniczej), łącznie z rosnącą funkcją turystyczną.

Możliwości ekonomicznego rozwoju wsi wiążemy z tworzeniem warunków do różnicowania źródeł dochodów zarówno rodzin rolniczych jak i pozarolniczych. Z jednej strony prowadzone będą działania na rzecz unowocześniania istniejących gospodarstw rolnych. Jednakże niektórzy rolnicy - szczególnie ci, którzy nie są i nie będą w stanie utrzymać się z dochodów ze swych niewielkich gospodarstw - powinni być wspierani w wysiłkach na rzecz dywersyfikacji źródeł dochodów przez podejmowanie dodatkowej działalności zarobkowej w obrębie własnego gospodarstwa i poza nim. Może to być produkcja specjalnych surowców rolniczych do przetwórstwa lub leśnictwo czy przetwórstwo drewna, a także dodatkowa praca na wsi, ale poza rolnictwem np. usługi turystyczne. Rozwój turystyki (agroturystyki) powinien także sprzyjać działaniom na rzecz ochrony i wzbogacania lokalnego krajobrazu i lokalnych tradycji kulturowych, jako podstawy atrakcji turystycznej lokalnego środowiska.

Harmonijny rozwój gospodarki, kultury i środowiska społecznego i kulturowego sołectwa wymaga nowoczesnej infrastruktury, przede wszystkim w postaci sieci kanalizacyjno-wodociągowej oraz rozbudowy infrastruktury turystycznej. Jeśli sołectwo jest wyposażone w infrastrukturę techniczną, o tyle infrastruktura społeczna wymaga sporych nakładów.

Składnikiem poprawy warunków życia mieszkańców oraz ich rozwoju gospodarczego jest żywotność społeczno-kulturowa. Znajduje ona wyraz w zaangażowaniu, z jakim mieszkańcy wsi rozwiązują swoje problemy i współpracują między sobą w obrębie społeczności wiejskiej.

W sytuacji, w której nie do końca przemyślane procesy urbanizacyjne doprowadziły także mieszkańców sołectwa do zwątpienia we własne możliwości i do porzucania własnych, tradycyjnych zasobów kulturowych, za niezbędne uznaliśmy uruchomienie działań wspierających odbudowę ich tożsamości kulturowej przez wspomagające programy edukacyjno-kulturalne, kierowane szczególnie do dzieci i młodzieży.

V. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysokie walory środowiska naturalnego, ➤ Aktywnie działający miejscowi liderzy, ➤ Silne powiązania etniczne, ➤ Rozwijające się usługi turystyczne, ➤ Tereny atrakcyjne turystycznie, ➤ Istniejące zabytki (kościół, pastorówka), ➤ Kultura regionalna, ➤ Rolnictwo – specjalizacja gospodarstw rolnych, ➤ Dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i środowiskowego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysokie bezrobocie, ➤ Słabo rozwinięta infrastruktura drogowa oraz zły stan dróg, ➤ Niskie dochody własne gminy, ➤ Niedostateczny rozwój turystyki [agroturystyki], pomimo istnienia walorów przyrodniczych oraz brak dostatecznej bazy sportowo – rekreacyjnej, ➤ Położenie geograficzne względem wielkich aglomeracji, ➤ Brak zagospodarowania wolnego czasu dorosłych, młodzieży i dzieci,

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wstąpienie Polski do UE oraz perspektywy na zbyty produktów w UE, ➤ Pozyskanie środków z UE na rozwój infrastruktury, ➤ Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na bazie współpracy z UE, ➤ Rozwój przemysłu rolno – spożywczego w skali kraju, ➤ Promocja terenów gminy, ➤ Wzrost aktywności społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost bezrobocia w regionie, ➤ Niestabilna sytuacja polityczna i gospodarcza, ➤ Niesprawne finanse publiczne; ➤ Niewłaściwa polityka rolna.

VI. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SOŁECTWA KOSOBUDY:

Wizja wsi: Kosobudy wsią estetyczną, rolniczą i kultywującą tradycje ludowe.

Kluczowe obszary problemowe rozwoju	Analiza co jest?	Diagnoza jak jest?	Zasadnicze elementy planu	Plan jak ma być?	Programy Co? W jaki sposób? Kiedy?	Projekty co konkretnie?
	Kościół z otoczeniem Zabytkowe organy z XVIII w.	Wymaga bieżących remontów		Dobry stan obiektu. Zadbane otoczenie.	Poprawić estetykę otoczenia.	
	Szkoła i przedszkole	Szkoła rozbudowana o salę gimnastyczną.		Dobry stan obiektu. Przedszkole funkcjonujące w szkole.	Remont pastorówki	
	Wiejska zabudowa	Większość budynków wymaga odnowienia elewacji i uporządkowania otoczenia.				
A. Co wyróżnia?	Szlak turystyczny im. Juliana Rydzkowskiego z Wiela do Chojnic .	Szlak jest oznakowany.	Co ma wyróżniać ?	Estetyczne i zadbane posesje z otoczeniem. Oznakowany i zadbane szlak .	Zadbanie indywidualne o posesje i otoczenie.	Konkurs na najładniejszą posesję.
	Remiza OSP i WDK.	WDK i garaż OSP zmodernizowane				
	Figura Św. Jana Nepomucena z 1925 r.	Zadbana figura		Zadbana figura	Na bieżąco konserwować i dbać o figurę.	
	Cmentarz.	Stare ogrodzenie.		Ogrodzony i zagospodarowany cmentarz.	Wykonać nowe ogrodzenie, zadbać o zieleń.	
B. Jakie pełni funkcje?	Rolnicze Mieszaniowe Rekreacyjno-sportowe Turystyczne	Słabo zorganizowane rolnictwo Mieszkania wymagają remontu. Boisko sportowe przy WDK	Jakie ma pełnić funkcje?	Utrzymać istniejące funkcje, więcej miejsc do spędzania wolnego czasu, powiększenie bazy rekreacyjno-sport.	Szkolenia, dostęp do informacji, organizacja imprez rekreacyjno-sportowych i placu zabaw dla dzieci	Wzorcowe gospodarstwo agroturystyczne.
	Kaszubi	Poczucie przynależności etnicznej.				
C. Kim są mieszkańcy?	Rolnicy	Ok. 50% utrzymuje się z rolnictwa.	Kim mają być mieszkańcy?	Utrzymanie obecnego stanu, zmniejszenie liczby bezrobotnych.	Stworzenie warunków poznawania kultury regionu. Stworzenie warunków do ich rozwoju. Podnoszenie poziomu wykształcenia.	Nauka języka, regionalizmu. Tworzenie grup producentów. Kursy, szkolenia, współpraca z innymi regionami.
	Pozostali	Sfera budżetowa, bezrobotni, emeryci, renciści.				
D. Co daje utrzymanie?	Rolnictwo Przetwórstwo Sfera budżetowa Rzemiosło Zasiłki Emerytury	Częściowo ludność pracuje na miejscu , spora grupa ludzi musi szukać pracy poza miejscem zamieszkania.	Co ma dać utrzymanie?	Gospodarstwa rentowne, praca w miejscu zamieszkania.	Szkolenia Kursy Wyjazdy szkoleniowe	Tworzenie warunków do rozwijania i rozpoczynania działalności gospodarczej.
						Jaselka , Dzień Babci, Dzień Kobiet , Zawody Strażackie , Festyn Strażacki, Dzień Matki, Dzień Dziecka Święto Sportu, Noc Świętojańska, Festyn
E. Jak jest zorganizowana?	Rada Sołecka , OSP Parafia , KGW, KR, Stowarzyszenie „KOSOBUDY”, Zrzeszenie Wodno-Łąkowe, Klub Sportowy	Jest za mała aktywność tych organizacji	Jak ma być zorganizowana ?	Większe zaangażowanie istniejących instytucji i organizacji.	Organizacja imprez środowiskowych , które uaktywnią istniejące organizacje i zainteresują środowisko.	Rekreacyjno Sportowy, Dożynki Parafialne, Zabawy Kamawalowe, Andrzejki , Biwak Integracyjny , Turniej Tenisa Stołowego ,Wycieczki Szkolne Wycieczki Parafialne , Pielgrzymka do Wiela, Dzień Ministranta.
F. Co proponuje dzieciom i młodzieży ?	Szkoła, przedszkole, WDK , UKS, boisko sportowe, plebania.	Mało zajęć pozalekcyjnych.	Co ma proponować dzieciom i młodzieży ?	Więcej zajęć pozalekcyjnych według zainteresowań . Zagospodarowanie czasu wolnego . Stworzenie zespołu muzycznego lub scholii .	Budowa i zagospodarowanie obiektów rekreacyjno-sportowych Kreowanie i pomoc uzdolnionej młodzieży	Unowocześnienie boiska sportowego.

G.Z kim rozwiązują problemy?	Radni powiatu i gminy Starostwo Urząd Miejski Rada Sołecka-Soltys Parafia	Zadawalająco.	Z kim mają rozwiązywać problemy?	Jak dotychczas . Mieszkańcy powinni mieć większy wpływ na podejmowane decyzje.	Przejąć część zadań od gminy i zwiększyć samodzielność sołectwa	Przejąć od gminy WDK
H. Jaki ma wygląd ?	Zabudowa zwarta, jednorodzinna, budynki użyteczności publicznej .	Budynki wymagające remontu, modernizacji, brak utwardzonych dróg i chodników.	Jaki ma mieć Wygląd ?	Budynki w dobrym stanie technicznym, zadbane posesje, obejścia Utwardzone drogi i chodniki . Estetyczny wygląd miejsc użyteczności publicznej.	Podnoszenie świadomości mieszkańców.	Konkurs na najładniejszą posesję, zagrodę . Pokazy , szkolenia, wyjazdy .
I. Jakie są mieszkania i obejścia ?	Domy jednorodzinne, obejścia gospodarcze-chlewnie , obory , stodoły , garaże .	Domy mało zadbane , obejścia wymagające remontu i modernizacji .	Jakie mają być mieszkania i obejścia ?	Zadbane domy i obejścia. Mieszkania funkcjonalne.	Odnowić elewacje domów i obejść. Więcej zieleni Zadbać o estetykę mieszkań.	Konkurs na najładniejszą posesję. Nasadzenia drzew i krzewów.
J. Jaki jest stan otoczenia i środowiska ?	Wodociąg , kanalizacja w całej wsi , 90% posiada pojemniki na śmieci, w sezonie grzewczym zanieczyszczone powietrze.	Piece CO nieprzystosowane do ekologicznego spalania . W piecach spala się węgiel różnej jakości , drewno ,odpady Dziki wysypiska śmieci .	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Czysta woda, powietrze, otoczenie . Zagospodarowane odpady .	Dostosować paliwo i piece . Szeroko pojęta edukacja ekologiczna . Budować płyty gnojowe . Zagospodarować odpady pochodzące z gospodarstw	Zwiększenie zadrzewienia i zakrzewienia . Segregacja odpadów.
K. Jak jest rolnictwo ?	Gospodarstwa indywidualne . SGR .	Gospodarstwa rodzinne. Mała liczba gospodarstw specjalistycznych . Dominuje produkcja wielokierunkowa .	Jakie ma być rolnictwo ?	Gospodarstwa rodzinne . Większa specjalizacja . Większa ilość zrzeszonych rolników w grupach producentów .	Należy dążyć aby rolnicy zaczęli się łączyć w zespoły , grupy . Rozwój doradztwa ekonomiczno-rolniczego	Tworzenie grup producentów
L. Jakie są powiązania komunikacyjne?	PKS, PKP. Pojazdy własne, Telefony	Mało dogodnych połączeń z większymi miastami . Kursy niedopasowane do potrzeb pracujących i uczącej się młodzieży .	Jakie mają być powiązania komunikacyjne ?	Więcej połączeń z Chojnicami i Czerskiem .	Utwardzenie, budowa dróg i chodników.	Nowe chodniki . Ul. Kościelna - budowa drogi z chodnikiem Utwardzenie dróg na obrzeżach wsi . W okresie roku szkolnego przywrócić kurs autobusu o godz. 6 50 do Chojnic.

V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne w Sołectwie Kosobudy jest teren wokół świetlicy wiejskiej, gdzie znajdują się m.in.:

- świetlica wiejska pełniąca funkcje społeczno - kulturalne,
- ogólnodostępny plac zabaw dla dzieci, powstały w 2010 roku przy współfinansowaniu ze środków UE,
- boisko sportowe.

Obszar ten, który ze względu na swój charakter społeczno – kulturalno – rekreacyjny ma szczególne znaczenie dla mieszkańców, położony jest przy planowanej do przebudowy drodze gminnej nr 206025G.

VII. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

Zadania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości przedstawiono w układzie wyznaczonych przez społeczność celów:

- Cel 1.** Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez podnoszenie funkcji publicznych, rekreacyjnych, społeczno-kulturalnych, sportowych, turystycznych i historycznych.
- Cel 2.** Kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej przez odnawianie lub budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, chodników, placów parkingowych, dróg i oświetlenia ulicznego.
- Cel 3.** Zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich poprzez renowację obiektów o znaczeniu zabytkowym, sakralnym: kościoły, pomniki, miejsca pamięci, przydrożne kapliczki i krzyże.

Poszczególne projekty i zadania zgodne są z ustaloną wizją rozwoju sołectwa Kosobudy. W zależności od zaawansowania prac, projekty powinny być uszczegółowione. Szczególnie ważne jest określenie kosztów związanych z ich wdrażaniem. Zwykle ma to największy wpływ na ustalanie rankingu czasowego i harmonogramu realizacji planu.

1. Przebudowa drogi gminnej nr 206025G w miejscowościach Kosobudy i Kosobudy -
Wybudowanie
2. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy: budowa boiska do piłki siatkowej.
3. Remont pastorówki.
4. Wykonać nowe ogrodzenie cmentarza.
5. Utwardzenie, budowa dróg i chodników.

Najważniejszymi zadaniami są dla nas realizacja projektu polegającego na przebudowie drogi gminnej nr 206025G w miejscowościach Kosobudy i Kosobudy – Wybudowanie na odcinku długości ok. 2.670m (od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2610G w Kosobudach w kierunku Brody).

Istotnymi dla nas są również zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wraz z budową boiska do piłki siatkowej. Dla społeczności wsi ważne jest zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Jest to ważne zarówno dla rozwoju fizycznego jak też i emocjonalnego.

Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu rozwoju Sołectwa Kosobudy na lata 2016-2023:

Zadanie	Cel	Potencjalny beneficjent	Mierniki	Termin realizacji	Wartość kosztorysowa zadania w zł (brutto)
Zadanie 1. "Przebudowa drogi gminnej nr 206025G w miejscowościach Kosobudy i Kosobudy – Wybudowanie" na odcinku długości ok. 2.670m (od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2610G w Kosobudach w kierunku Brody)	Cel 2	Gmina Brusy	1 kpl	2016-2018	3.483.571,55
Zadanie 2. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy - budowa boiska do piłki siatkowej	Cel 1	Gmina Brusy	1 kpl	2016-2020	150.000,00
Zadanie 3. Remont pastorówki.	Cel 3	Gmina Brusy	1 kpl	2016-2020	216.428,45
Zadanie 4. Wykonać nowe ogrodzenie cmentarza.	Cel 3	Parafia	1 kpl	2016-2023	50.000,00

<p>Zadanie 7. Utwardzenie, budowa dróg i chodników. Projekt obejmuje budowę drogi z chodnikiem na ul. Kościelnej (450 m) oraz budowę chodnika na ul. Sportowej (500 m).</p>	<p>Cel 2</p>	<p>Gmina Brusy</p>	<p>950 m</p>	<p>2016-2020</p>	<p>600.000,00</p>
<p>Razem wartość kosztorysowa</p>					<p>4.500.000,00</p>

Rada Soleczka:

RADA SOLECKA
w Kosobudach

Selwa, Pochwała
Małgorzata Wrona
Magdalena Gromosła
Agnieszka Piorek
Krzysztof

Przewodnicząca Rady
Beata Zbiewska

Sołtys:

SOŁTYS
Małgorzata
Ewidencja Nr 10000